

text> Kubiem Stichspeare

foto> Petr Skaribiku, archiv Humanistického centra Narovinu

NEKUDA DO KENI

Svým SMS hlasováním jste během posledního půlroku vybírali z dvaadvacátky kandidátů jednoho, který podstoupí dobrovolnický kurz *Humanistického sdružení Narovinu*, odcestuje do Keni jako dobrovolník a zároveň jako africký dopisovatel Nového Prostoru. Vítězem se stal René Nekuda, mladý student gymnázia. Kubiem Stichspeare ho doprovázel na schůzku do sdružení Narovinu, kde se měl o své africké misi dozvědět vše potřebné. Co tedy Reného čeká a nemine? Jedno je jisté i když to vyhrál u vás, vyhráno ještě zdaleka nemá. To skutečně těžké ho totiž teprve čeká.

okolností právě na pracovní návštěvě v Česku a kterého paní Feminová měla na starosti. Hned tak mohla být prozkoušena Reného zběhlost v angličtině, kterou bude na africkém kontinentu beze sporu potřebovat a dá se říct, že ji přes počáteční rozpaky zvládl celkem slušně (rozhodně lépe než já).

Co bude René v Keni dělat?

Poté jsme si už sedli k jednacímu stolu a René se měl dozvědět, co bude jeho dobrovolnická mise v Keni obnášet. „Záleží, na čem se domluvíme na kursu, protože to musí být hlavně jeho rozhodnutí, o čem ta cesta bude.“ začíná svou úvodní řeč Dana Feminová. „Nebude to tak, že my dáme dobrovolníkům práci – dobrovolnický kurs slouží k tomu, aby si lidé, kteří jím projdou, víc uvědomili, co chtějí změnit, co z možné pomoci Afriky je pro ně nejpřitažlivější. Každý máme jiné věci, které nás táhnou, jiné věci, které umíme, takže určitě záleží na Reném, co bude dělat. A myslím, že u první cesty je

zkrácená verze toho prvního, každopádně tato témata by tam měla být a účastníci by taky měli pochopit rozdíl mezi humanitární pomocí a pomocí tím naším stylem, který je trochu jiný.“

Na mou otázku, o jaký jde tedy styl, se paní Feminová zaníceně rozprávěla, že jde o rozvojový projekt, a to je velký rozdíl oproti humanitárním projektům nebo aktivitám různých křesťanských organizací, hodně málo lidí ten rozdíl prý vnímá úplně do detailu a je důležité, aby pochopili, co tam vlastně jedou dělat. Jestli jim to bude vyhovovat nebo jestli si představují spíš takovou tu klasickou humanitární pomoc, protože tu Humanistické centrum nedělá a ani ji dělat nechce.

Vědět co chci a proč

„Jde o to, aby ten člověk, který s námi pojede, věděl, jak a proč to děláme, jaké k tomu máme důvody. Kdyby tam jel s něčím jiným, mohlo by se stát, že nám ty projekty vlastně úplně zkaží. Ten přístup může být

„S Adrou jsem uspořádal sbírku na pomoc Asii a přitom jsem zjistil, že taková věc mě hrozně baví a nějak mě naplňuje. Pak se mi náhodou dostal do ruky Nový Prostor, tam byla ta soutěž a tak jsem to zkusil. A takhle to dopadlo.“

pro člověka prvních 14 dní na to, aby se tam rozkoukal, aby se seznámil s Afrikou, s tamní realitou. Aby si taky prošel všechny projekty, které jsme tam za těch pět let udělali, a udělal si přesnější představu o tom, co všechno to vyžaduje. Potom bude mít víc možností rozhodnout, co ho oslovuje nejvíc a kterým směrem tím pádem bude pomáhat.“ Když se René zeptal, jaké tedy bude mít po úvodních čtrnácti dnech možnosti, dostalo se mu přímé odpovědi: jedna možnost, jak se rozhodnout je, že se na to moc necítí a že tedy těch dalších 14 dní pomůže s tím, co bude potřeba – jako je například pomoc při dokončování instalace solárních panelů nebo v projektu adopce afrických dětí na dálku, kde bude potřeba z rezervních fondů nakoupit keňským dětem nějaké základní jídlo. Anebo zvolí již výše řečené rozjetí nějakého vlastního projektu. Další určitě důležitá věc, která Reného zajímala, byl obsah přípravného kurzu, který by měl zároveň rozhodnout, zda se vůbec africké mise bude účastnit a zda na to bude mít ty správné předpoklady.

„Kurs dobrovolníků je měsíční kurs – čtyři setkání týdně po třech hodinách, a potom je závěrečný víkendový seminář, kam odjíždí všichni účastníci společně. Kurs má tři části – první část je teoretická, seznamuje s tématy týkajícími se Afriky a rozvojové pomoci, tedy obecně s tématy, s nimiž se setkáme. Druhá část je hodně praktická a jde o přípravu na to, co musím udělat, abych mohl nastartovat projekt, na co se musím připravit, když odjíždím do Afriky, a ta třetí je už pak finální, kde dojde k určitému shrnutí, dobrovolník se poučí o prevencích, očkování atd. Nevím, jestli se to bude odehrávat takhle, nebo jestli to bude jen ten víkendový seminář, jakoby

různý, nechci říkat, který je lepší, ale my máme jeden a je lepší vědět, jak a proč se ho držet.“

René se ještě zeptal, jestli pro něj tedy bude dělán speciální kurz, kterého se bude účastnit sám, ale Dana Feminová ho ihned ujistila, že si bude muset počkat na další termín jeho pořádání. A zároveň mu vysvětlila, že samotné absolvování onoho kurzu ještě není přímo spojeno s cestou do Keni, protože jejich projekty fungují jak tady, tak v Africe a zapojit se do těchto aktivit a začít pomáhat lidem, kteří to potřebují, neznamená pouze odjet do Keni. Tady je prý také strašně moc práce, například s adopcí na dálku, takže spíš než suplovat práci Afričanů přímo v jejich zemích je potřebné, aby většina dobrovolníků zůstala tady a pomáhala odtud.

„Naše kursy neprobíhají tak, že bychom někomu platili letenku, u nás si ti dobrovolníci, kteří absolvují kurs, zaplatí svou letenku a všechny výdaje sami. Jedou dělat dobrovolníka do Keni s námi, ale všechno si hradí ze svých zdrojů. Není to tak, že bychom slibovali, že kursem projdou nějakí lidé a pak jedou na naše náklady do Keni. Oni sami si shání sponzory! My se snažíme se ten problém řešit taky, aktivizovat lidi, dělat akce jako *Ples Afrika*, který se pořádá každoročně, přijdou na něj tisíce lidí a má za úkol vydělat peníze, aby vůbec bylo možné něco podnikat. Z toho se pak platí část výdajů lidem, kteří už tam mají své projekty rozjeté a potřebují finanční pomoc.“

Když se ptám, kolik má *Humanistické hnutí* v současné době v Africe dobrovolníků, paní Feminová chvíli přemýšlí a pak mi sděluje, že kromě Keni se projekt rozběhl také v Ugandě, kde mají deset členů, kteří zaplatili příspěvky

S vítězem naší soutěže „Hledá se dobrovolník do Keni“, jinak mladým studentem gymnázia v Hlinsku René Nekudou, jsem se poprvé potkal už při jeho workshopu v Pardubicích (kde vytvářel svou vítěznou prezentaci). René je živý osmnáctiletý kluk, který oplývá mnoha rozmanitými aktivitami počínaje hraním divadla až po sociální aktivity, které se snaží úspěšně ve svém regionu rozvíjet. Ani mě proto moc nepřekvapilo, když mi sdělil, že v *Humanistickém centru Narovinu* na Smíchově, kam jsme měli namířeno, už jednou byl a s paní Feminovou, s níž jsme měli předem sjednanou schůzku, dokonce osobně hovořil, a to tehdy, když zařizoval pro svou školu Adopci malého černouška na dálku. Hned při úvodním setkání na nás dýchla exotická Afrika, tentokrát v podobě sympatického Keňana Kena, který byl shodou

KONEČNÉ POŘADÍ

DO KENI

1. RENÉ NEKUDA

280 PLATNÝCH HLASŮ

2. Eva Holíková

255 PLATNÝCH HLASŮ

3. Josef Baleja

223 PLATNÝCH HLASŮ

4. Jitka Žáková

208 PLATNÝCH HLASŮ

5. Eva Koukalová

170 PLATNÝCH HLASŮ

6. Ilova Havlová

144 PLATNÝCH HLASŮ

7. Magdalena Bezunková

124 PLATNÝCH HLASŮ

8. Milena Najmanová

118 PLATNÝCH HLASŮ

9. Klára Ludvichová

100 PLATNÝCH HLASŮ

10. Tomáš Hubálek

81 PLATNÝCH HLASŮ

Další soutěžící se umístili v tomto pořadí:

Zuzana Eliška Veselá, Jan Láta, Miroslav Kloz, Silvie Rucká, Petra Pokorná, Romana Šveňhová, Ivona Stanková, Barbora Křížová, Irena Šeflová, Václav Knápek, Martina Kotlíková, Adam Pavlíček.

Celkový počet platných hlasů: 2187

Celkový počet všech hlasů: 3289

NP
NOVÝ PROSTOR

Snímky z dobrovolnické mise v Keni v roce 2003: Součástí takovéto mise je i předávání dárků africkým dětem od jejich adoptivních rodičů z Česka.

a kteří pomáhají, ale kolik lidí mají přímo v Keni, to že mi teď z hlavy přesně nefekne.

Africká realita je hodně hodně drsná

„Já jsem ten projekt začala tak, že jsem před pěti lety jela poprvé do Keni úplně sama. Nikoho jsem tam neznala a bylo to hodně náročné, ale zajímavé a dobrodružné. Už bych to neudělala (smích). Ale od té doby se mnou jelo hodně lidí, kteří se chtěli přidat. Měli chuť něco změnit a taky pocit, že to není spravedlivé, aby někde lidé žili tak jako my a jinde aby umírali bez základních potřeb, vody, jídla a tak dále. Jeli tam s takovým tím zdravým naštváním, že se s tím nehodlají smířit, a s takovým tím rebelstvím, že si prostě svůj život představují jinak a teď pro to něco udělají. Jeli tam s nějakým cílem, s přesvědčením a bylo pro ně mnohem jednodušší strávit tu situaci, protože věděli, jak s tím naložit. Ale když tam třeba jede člověk, který vůbec nemá představu a je zmalený z toho, co vlastně chce dělat a co ho zajímá, co je a co není správné, ta srážka s realitou, která je hodně drsná, ale hodně hodně drsná, ta ho může rozhodit, emotivně, psychicky... A pak máte vlastně na starosti člověka, který není schopen postarat se sám o sebe, natož aby ještě mohl pomáhat někomu, kdo je v ještě horší situaci než on. To ho pak jen vodíte za ruku. Já jsem bohužel měla jednu takovou zkušenost. Na ty kurzy dobrovolníků přichází hodně lidí, kteří v tom hledají únik, protože jim tady něco nevyhovuje, protože mají problémy, nejde jim to v práci nebo je nebaví a mají pocit, že dobrodružství je na to dobré. Těm bych doporučovala, aby jeli na dovolenou a přemýšleli o tom, co chtějí dělat v životě, ale ne aby jeli někomu pomáhat. To není tak, že by tam denodenně docházelo k něčemu, co by nezvládli, ale já jsem musela omezit svůj program, protože

potřebovala pomoc ta dívka, která přijela se mnou, bylo to pro ni tak náročné, že to nezvládala. Byla tak rozhozená, že v různých situacích reagovala emotivně úplně opačně, než jak ty situace vyžadovaly. Přijete třeba někde do úplně nejchudšího slumu, kde ti lidé opravdu žijí v těch nejbídnějších podmínkách a tahle dáma se tam začala fehtat na celé kolo a smát se situacím, kde by spíš měla brečet. Prostě to nezvládla, ne že by byla hloupá nebo tak, ale prostě ty situace nezvládala. Takže ono to není tak jednoduché. Člověk musí opravdu trochu znát sám sebe, aby věděl, jak to tam zvládne. Třeba v některých čtvrtích v Kibefu – to je nehorší čtvrť v Nairobi, tam dodneška, vždycky když tam přijdu, mám obavy, abych to emočně zvládla. A všichni lidi, které jsem tam dovedla poprvé, se tam rozbřečeli.“

Zvládne to?

Na závěr jsem se ještě zeptal, zda si paní Feminová myslí, zda má René Nekuda reálnou šanci do Keni odjet a celé to tam zvládnout. „Já si myslím, že šanci odjet do Afriky má určitě, ale na první pohled je samozřejmě těžké říct, jestli to ten člověk vidí stejně jako my a je těžké to říct před tím kursem. A tím projít prostě musí! Hodně lidí přichází s naivní představou o rozvojové pomoci, jdou do toho s takovou tou chutí pomáhat, ale bez toho, že by si uvědomovali, co to všechno znamená a jakým způsobem se dá pomáhat. Takže jak je na tom René, to budeme schopni říct, až projde kursem. Ale pokud mám říct, jak na mě působí na první pohled, tak říkám, že jsem měla docela radost. Takhle mladý člověk, který má chuť něco organizovat na svém gymplu, vyhledat si nás a přijít, z takových lidí mám velkou radost.“ O tom, jak si René v dobrovolnickém kursu vede, vás budeme samozřejmě informovat v dalších číslech.

„Tvrď situace zvládnu, v tom si věřím!“

Právě jste absolvoval úvodní setkání s lidmi z *Humanistického hnutí Narovinu*. Jaké jsou vaše první pocity?

No, každopádně je to překvapení. Ale vlastně bych řekl, že docela příjemné, protože podle toho, co jsem slyšel, budu mít možnost zasahovat do dění té organizace a budu se na jejím chodu trochu i podílet, což je skvělé. Jestli teda projdu ještě jejich údajně náročným kurzem. Uvidíme.

Zpočátku setkání jsem ve vašich očích viděl obavy. Zjistil jste, že nebudete pouze dopisovatelem NP z Keni, ale budete k tomu dělat spoustu dalších důležitých věcí, tedy pokud úspěšně absolvujete zaučovací kurs. Nepřepadl vás v tu chvíli strach?

To je pravda, bylo toho moc naráz. Před tímhle setkáním jsem měl o náplni své práce trochu jinou představu. Že bych byl jenom takovej ocas, kterej občas někde pomůže a bude hlavně tím dopisovatelem. Ale tohle mi myslím vyhovuje trochu víc vzhledem k tomu, že bych to chtěl eventuálně i studovat. Byla by to dobrá praxe.

Co vás vlastně vedlo k tomu, abyste se zúčastnil téhle soutěže? Bylo to přání jet do Keni?

Ani bych neřekl. Celé to navazovalo na to, že jsem s Adrou uspořádal sbírku na pomoc Asii a přitom jsem zjistil, že taková věc mě hrozně baví a nějak mě naplňuje. Pak se mi náhodou dostal do ruky Nový Prostor, tam byla ta soutěž a tak jsem to zkusil. A takhle to dopadlo. (usmívá se)

Jak si vysvětlujete, že jste vyhrál zrovna vy? Přiznejte se, neobíhal jste všechny studenty na

vašem gymnáziu a nenabádal jste je, aby vám poslali svůj hlas?

Né, to určitě né! (smích) Nevím, opravdu nevím, ale myslím, že celej gympl mi hlas určitě neposlal. Třída určitě, takovejch třicet lidí jsem na gymplu určitě našel, ale jinak...

Myslíte si, že v tom hrálo určitou roli i to, že jste mladý? Je vám teprve 18 let, třeba si čtenáři řekli, že mládí má zelenou...

Nevím. Čtenářů je určitě hodně. I když... je to možný.

Dá se o vás říct, že jste humanitně založený?

Určitě. Myslím, že jo, že jsem takovej byl a jsem odjakživa, proto mě zajímají i takovéhle věci a taky se na ně pokud možno orientuju. Měl jsem dokonce možnost stát před publikem, trochu jsem koketoval s herectvím, dělal jsem trochu i dabing, to všechno jsem vyzkoušel a k tomu, co chci dělat teď, to má kupodivu velice blízko. Nakonec jsem dal trochu přednost práci sociálně prospěšné, ale ne že bych herectví úplně zavrhnul. Jenže když jsem si vyzkoušel třeba dabing, tak mi to přišlo takový hodně komerční a tak to, co chci dělat teď, mě bude určitě víc naplňovat. Tam se o komerci nedá mluvit.

Co jste například daboval?
Reklamy na restaurace.

Ještě se přece jenom vraťme trochu podrobněji k tomu, jak jste se dostal k celé soutěži. Byla to skutečně jen náhoda?

Jednou za měsíc jezdím do Prahy a zrovna jsem trefil to první číslo NP, kde bylo vyhlášeno, že se bude konat tahle soutěž a že

zájemci mohou poslat životopisy. Ten jsem tedy poslal a po čase jsem dostal pozvání na workshop do Pardubic. Občanské sdružení ÚI, jehož jsem místopředseda, mi proplatilo vstupní poplatek 500 korun, a pak už jsem čekal, až nastanou tři týdny pro mé hlasování, abych řekl známým. To bylo všechno, co jsem pro to udělal.

Určitě jste bedlivě sledoval průběh celé soutěže. Nemyslíte si, podle toho, co jste se dozvěděl o svých konkurentech, že by měl vyhrát někdo jiný než vy?

Ne, určitě ne. Ale já jsem to bedlivě nesledoval, protože nejsem z Prahy a k Novému Prostoru prostě přístup nemám. V Hlinsku není a ve školním roce zas tak často necestuju, abych si ho kupoval každý týden.

Byl byste schopen prodávat NP u vás v Hlinsku?

Já? Kdybych měl čas, tak jo.

Když pojedete skutečně do Afriky, jste smířený s mnohdy tvrdou africkou realitou? Paní Dana Feminová vás na to předem upozorňovala a říkala, že ne každý to je schopen snést a v takovém prostředí úspěšně něco vytvářet. Myslíte, že to zvládnete?

V tom si věřím. Řekl bych, že potřebuju nějaký čas na tu adaptaci, protože určitě jsem to ještě nezažil, ale v tomhle si věřím.

Jste tvrdás?

Když musím, tak jo.

Jaké byly tři věci, které si s sebou chcete vzít do Keni? Můžete nám je připomenout?

To byly věci, bez kterých neodletím. Takže pas, bez něhož bych opravdu neodletěl, dárky pro černoušky a pak psací potřeby, protože jsem myslel, že půjde vesměs o práci dopisovatele.

Cestování do Keni bude finančně náročné. Už jen samotné očkování a tak dále. Kde na to hodláte vzít peníze? Jste přece jenom student, kdo vám pomůže?

Rodina. A pak doufám, že něco naženu přes prázdniny na nějaké brigádě. Vecpu do toho všechno.

Myslíte, že to za to stojí?

Určitě mi to za to stojí, protože pořád ještě nejsem rozhodnutej, jestli mám pomáhat nebo se věnovat herectví. A teď má přednost ta pomoc a myslím, že ta Keňa mi v tom hodně pomůže. Pro mě je to teď takový zlomový bod. Navíc příští rok maturuju, takže pomoc přišla akorát včas – přesně kdy měla.

Zahrajete si v Africe taky divadlo?

Když budou lidi chtít, tak určitě.

Co byste jim zahrál?

Já bych je nechal ukázat, co umí oni, a pak bych jim ukázal, jak se žije a hraje tady v Evropě.

A co svahilština? Jak ta vás osloví?

Tak to nevím. Myslím, že ta mě moc neosloví. Studovat ji asi nebudu, ale snad uplatním tu mou strohou angličtinu. (smích)

Jaký je pro vás smysl života?

Smysl života? ... Najít ho a splnit.

renekuda.cz
/prednasky